

Tijd voor actie en meer aandacht voor 'goed werk'?!

Begin september was er een demonstratie van werkers in de jeugdsector. Die ging vooral over dat er onvoldoende geld was om alle jongeren van adequate of goede ondersteuning en hulp te voorzien. De professionals kwamen op voor de jongeren én voor omstandigheden waarin zij die jongeren goed kunnen helpen en dus hun werk goed kunnen doen.

Het signaal van de jeugdwerkers heeft eerder geklonken, zowel van professionals als van onderzoekers. Rond de transitie van 1 januari 2015 is er gediscussieerd over de dubbele doelstelling: een decentralisatie én een bezuiniging. Ik herinner me een conferentie van alle (toenmalige) Wmo-werkplaatsen in Utrecht. De projectleider transitie van VWS zei dat hij meestal al in de eerste ronde vragen kreeg over bezuinigingen en daarom had besloten al in zijn inleiding zelf te zeggen dat de decentralisatie ook een bezuinigingsoperatie was. Deze vooronderstelling van het beleid, dat op gemeentelijk niveau goed werk kan worden geleverd voor minder geld, is eigenlijk nooit goed onderbouwd. En een reeks van rapporten maakt duidelijk dat die vooronderstelling niet klopt. Meest recent was er kort voor de zomer een rapport van Berenschot waarin werd gesteld dat er te weinig budget is om adequate ondersteuning en zorg te verlenen.

Adequaat is om te beginnen: Kan een gemeente een jaar lang de instellingen voor bijvoorbeeld jeugdhulp betalen, of wordt er in het najaar een stop ingesteld omdat het budget op is? Veel professionals willen ook diepere vragen stellen: Wat is er nodig om je werk goed te doen, en wat is dan precies 'goed werk'? Die vragen hebben te maken met professionele identiteit. Ze komen soms langs in onze werkplaats, maar kunnen daar volgens mij meer aandacht krijgen. In het werkveld en het publieke debat ontstaat meer aandacht voor dit probleem. En het beperkt zich niet tot de sector van ondersteuning en zorg. Deze week werd in de Volkskrant gesproken over het verwaarlozen van het gehele publieke domein en over achterstallig onderhoud. Op 2 oktober is er een demonstratie gepland waarin zorg, onderwijs en veiligheid gezamenlijk optrekken.

Vanuit loyaliteit naar de doelgroepen zijn professionals na de decentralisatie en bezuinigingen aan de slag gebleven en hebben ze er het beste van proberen te maken. Zo wilden leerkrachten aanvankelijk niet staken omdat het ten koste kan gaan van de kinderen. Maar er is een omslag ontstaan met de estafettestaking van 'PO in Actie'. Zo demonstreerden 60.000 onderwijsprofessionals voor de zomer in Den Haag en bracht een staking in Rotterdam onlangs 11.000 leerkrachten op de been.

Dergelijke acties hebben zin. Ze genereren aandacht voor het probleem, ook bij politici in de Kamer en in het kabinet. Soms leiden ze ook tot extra geld voor de sector, bijvoorbeeld bij het manifest van Hugo Borst en Carin Gaemers over verpleeghuizen, of bij de genoemde estafette in het onderwijs.

Wat kunnen en willen we hiermee als werkplaats? Meer discussiëren en verder nadenken over 'goed werk' en wat daarvoor nodig is. Ook over de politieke context en de normatieve dimensie die daarbij horen. Zo heeft ons werkteam informeel-formeel, waarin professionals en burgers met ervaringskennis samenwerken, eerder al contact gezocht met de lokale politiek. Binnenkort organiseren ze een kenniscafé waarin dat gesprek verder gaat. Door dergelijke discussies vaker te voeren kunnen we als werkplaats vragen naar wat 'goed werk' is en wat daarvoor nodig is een steviger plaats geven.

Guido Walraven is lector Dynamiek van de Stad bij Hogeschool Inholland en medetrekker van de Werkplaats Sociaal Domein Zuid-Holland Zuid

